

V Bruseli 10. marca 2026
(OR. en)

7117/26

SOC 141
EMPL 58
ECOFIN 302
EDUC 77

VÝSLEDEK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: 6605/26

Predmet: Závěry Rady o spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2026

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2026 v znení, ktoré schválila Rada EPSCO na zasadnutí 9. marca 2026.

Záver Rady o spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2026

1. VÍTAJÚC, že napriek zvýšenej hospodárskej a geopolitickej neistote vykazoval trh práce EÚ v roku 2024 naďalej výraznú odolnosť, pričom miera zamestnanosti sa zvýšila na 75,8 % (nárast o 0,5 percentuálneho bodu od roku 2023)¹ a miera nezamestnanosti klesla na historicky najnižšiu úroveň 5,9 % (pokles o 0,2 percentuálneho bodu od roku 2023).² VÍTAJÚC, že zamestnanosť v prvom polroku 2025 naďalej rástla, pričom miera zamestnanosti dosiahla novú rekordnú úroveň 76,2 % a rozdiel v zamestnanosti žien a mužov sa v roku 2024 ďalej znížil na 10,0 percentuálneho bodu. KONŠTATUJÚC, že rast zamestnanosti je spôsobený najmä vyššou mierou účasti na trhu práce, pričom vytváranie pracovných miest sa sústreďuje v službách a vo verejnom sektore. PRIPOMÍNAJÚC, že je potrebné ďalej zlepšovať výsledky nedostatočne zastúpených skupín na trhu práce. UZNÁVAJÚC, že zlepšenia na trhu práce sa nepremietli do zodpovedajúceho zníženia chudoby a sociálneho vylúčenia vo všetkých členských štátoch.
2. PRIPOMÍNAJÚC, že napriek pokračujúcemu rastu zamestnanosti rast produktivity práce stagnuje a dosahuje len 0,1 % ročne v rokoch 2021 – 2024, čo predstavuje významnú výzvu pre dlhodobú konkurencieschopnosť Únie a zaťažuje potenciál hospodárskeho rastu, vytváranie pracovných miest, vývoj miezd a životnú úroveň. ZDÔRAZŇUJÚC, že posilnenie hospodárskej výkonnosti EÚ si vyžaduje posilnenie jej inovačnej kapacity, okrem iného podporou kvality pracovných miest a posilnením ľudského kapitálu Európy v súlade s vyvíjajúcimi sa potrebami trhu práce v oblastiach, ktoré majú pre Úniu strategický význam, a v odvetviach s vysokou pridanou hodnotou.³

¹ 80,8 % u mužov (nárast o 0,4 percentuálneho bodu v porovnaní s rokom 2023) a 70,8 % u žien (nárast o 0,6 percentuálneho bodu v porovnaní s rokom 2023).

² 5,7 % u mužov (pokles o 0,1 percentuálneho bodu v porovnaní s rokom 2023) a 6,2 % u žien (pokles o 0,2 percentuálneho bodu v porovnaní s rokom 2023).

³ [Stanovisko Výboru pre zamestnanosť k rozmerom kvality pracovných miest](#), 9417/25.

3. KONŠTATUJÚC, že po poklese v rokoch 2022 a 2023 sa reálne mzdy v celej EÚ v roku 2024 zvýšili o 2,7 % v dôsledku zmiernenia inflácie, hoci v niektorých členských štátoch zostali pod úrovňami pred pandémie COVID-19. V záujme podpory dobrých výsledkov na trhu práce a dobrých pracovných podmienok, PRIPOMÍNAJÚC úlohu a autonómiu sociálnych partnerov, ako aj význam zabezpečenia silného sociálneho dialógu a účinného kolektívneho vyjednávania v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo postupmi. ZDÔRAZŇUJÚC, že na riešenie nedostatku pracovnej sily v odvetviach s vysokou pridanou hodnotou a na zabezpečenie dlhodobej odolnosti hospodárstva Únie je nevyhnutné posilniť zamestnanosť žien, a tým aj ich hospodársku sebestačnosť.
4. SO ZNEPOKOJENÍM KONŠTATUJÚC, že 53,7 % všetkých dočasných zamestnancov v Únii uviedlo, že v roku 2024 vykonávali dočasnú prácu nedobrovoľne, a že napriek miernemu zlepšeniu sú dočasné zmluvy naďalej i) takmer trikrát častejšie medzi mladými ľuďmi; ii) častejšie u žien ako u mužov a iii) sprevádzané nízkou mierou prechodu na trvalé pracovné zmluvy vo viacerých členských štátoch, pričom pretrvávajú výzvy pri zabezpečovaní toho, aby takéto opatrenia účinne slúžili ako odrazový mostík k stabilnému zamestnaniu. ZDÔRAZŇUJÚC, že 13,3 % dočasných zamestnancov bolo v roku 2024 ohrozených chudobou⁴ v porovnaní s 5,1 % zamestnancov so stálym zamestnaním, pričom chudoba zamestnaných osôb sa sústredila najmä na pracovníkov v neštandardných formách práce, ktorí často majú roztrieštenú kariéru, nižšiu intenzitu práce a nižšie ročné príjmy. ZDÔRAZŇUJÚC význam primeraných príjmov vzhľadom na stále vysoký podiel pracovníkov, ktorí čelia riziku chudoby.

⁴ Hranica rizika chudoby je stanovená na 60 % národného mediánu ekvivalentného disponibilného príjmu (po sociálnych transferoch).

5. PRIPOMÍNAJÚC SO ZNEPOKOJENÍM výsledky programu PISA 2022⁵ a štúdie ICILS 2023⁶, z ktorých vyplýva prudký pokles základných zručností medzi študentmi v celej Únii (s výrazným nárastom nedostatočných výsledkov, ktorý je sprevádzaný výrazným poklesom podielu žiakov s najlepšimi výsledkami), pretrvávajúce a výrazné rozdiely spojené so sociálno-ekonomickým zázemím (len 16,3 % znevýhodnených študentov dosahuje dobré výsledky v základných zručnostiach v porovnaní s 59,0 % ich viac zvýhodnených rovesníkov), ako aj nízka úroveň digitálnej gramotnosti (43 % študentov nemá základné digitálne zručnosti). ZDÔRAZŇUJÚC, že nedostatočné ovládanie základných a digitálnych zručností predstavuje hlavnú prekážku sociálnej mobility a rastu produktivity na makroekonomickej úrovni. KONŠTATUJÚC, že zvýšenie kvality ľudského kapitálu v Únii je nevyhnutné aj na zmiernenie demografických výziev.

⁵ OECD (2023), [PISA 2022 Results \(Volume I\)](#):(Výsledky PISA 2022 (zväzok I):)[The State of Learning and Equity in Education](#) (Stav vzdelávania a rovnosť vo vzdelávaní), OECD Publishing, Paríž.

⁶ Fraillon, J. (2025), [ICILS 2023 International Report](#):(Medzinárodná správa ICILS 2023:)[An International Perspective on Digital Literacy](#) (Medzinárodný pohľad na digitálnu gramotnosť). Medzinárodná asociácia pre hodnotenie výsledkov vzdelávania (IEA).

6. VÍTAJÚC, že v poslednom desaťročí má predčasné ukončenie vzdelávania a odbornej prípravy dlhodobý klesajúci trend⁷, zatiaľ čo miera dosiahnutého terciárneho vzdelania zaznamenala výrazný nárast.⁸ ZDÔRAZŇUJÚC však, že podľa údajov OECD z roku 2023 dosahuje približne každý piaty dospelý v Únii slabé výsledky v čítaní, písaní aj počítaní.⁹ PRIPOMÍNAJÚC v tejto súvislosti, že rast potrieb trhu práce v strategických odvetviach naďalej prevyšuje dostupnosť primerane kvalifikovaných pracovníkov, čo vedie k pretrvávajúcemu nedostatku v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (STEM) a súvisiacich disciplínach. Berúc v tejto súvislosti NA VEDOMIE odporúčanie Komisie na odporúčanie Rady o ľudskom kapitáli v Európskej únii, ktoré je súčasťou jesenného balíka 2026 – nového nástroja európskeho semestra určeného na doplnenie usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov, najmä zohľadnením rozmeru ľudského kapitálu v týchto politikách zamestnanosti.

⁷ Z 11,0 % na 9,4 % v rokoch 2015 – 2024. V prípade mužov sa predčasné ukončenie vzdelávania a odbornej prípravy znížilo z 12,5 % na 11,0 %, zatiaľ čo v prípade žien sa znížilo z 9,4 % na 7,7 %.

⁸ Z 36,5 % na 43,1 % v rokoch 2015 – 2023. V prípade mužov sa miera dosiahnutého terciárneho vzdelania zvýšila z 31,2 % na 37,5 %, zatiaľ čo v prípade žien sa zvýšila zo 41,8 % na 48,8 %.

⁹ OECD (2023), [Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World?: Survey of Adult Skills 2023](#) (Majú dospelí zručnosti, ktoré potrebujú, aby prosperovali v meniacom sa svete?: prieskum zručností dospelých 2023), štúdie OECD o zručnostiach, OECD Publishing, Paríž.

7. PRIPOMÍNAJÚC SO ZNEPOKOJENÍM, že prístup k primeranej sociálnej ochrane je v jednotlivých postaveniach v zamestnaní a typoch zmlúv naďalej nerovnomerný, pričom pracovníci s neštandardnými zmluvami a niektoré samostatne zárobkovo činné osoby čelia značným nedostatkom v pokrytí, v dôsledku čoho čelia vyšším sociálnym rizikám a obmedzenejšej kvalite pracovných miest. ZDÔRAZŇUJÚC, že vplyv sociálnych transferov na znižovanie chudoby sa v roku 2024 už tretí rok po sebe znížil a že bude potrebné ďalšie úsilie, a to aj na riešenie nedostatkov v systémoch minimálneho príjmu¹⁰, ktoré často stále nepostačujú na to, aby sa ľudia z chudoby vymanili, a to v súlade s odporúčaním Rady o primeranom minimálnom príjme zaručujúcom aktívne začlenenie. POTVRDZUJÚC najmä to, že boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu detí je nevyhnutný na prelomenie medzigeneračného cyklu znevýhodnenia a na to, aby všetky deti mohli v súlade s Európskou zárukou pre deti naplno využiť svoj potenciál v spoločnosti. PODČIARKUJÚC, že demografické trendy naďalej vyvíjajú tlak na naše hospodárstva, trhy práce, primeranosť a udržateľnosť našich systémov sociálnej ochrany vrátane dôchodkov, ako aj na systémy zdravotnej a dlhodobej starostlivosti. VYZDVIHUJÚC, že zvýšenie účasti žien na trhu práce pomáha znížiť ich riziko chudoby v starobe, ako aj zabezpečiť udržateľnosť dôchodkových systémov a systémov sociálnej ochrany. UZNÁVAJÚC, že dobre navrhnuté politiky sociálnej ochrany a začlenenia môžu prispieť aj k zapojeniu do trhu práce a rastu produktivity.

¹⁰ [Kľúčové posolstvá Výboru pre sociálnu ochranu \(SPC\) týkajúce sa vykonávania odporúčania Rady o primeranom minimálnom príjme zaručujúcom aktívne začleňovanie v členských štátoch EÚ](#), 14905/25.

8. OPÄTOVNE POTVRDZUJÚC, že cenová dostupnosť bývania zostáva v Únii naliehavou výzvou, pričom ceny nehnuteľností na bývanie v EÚ rástli v poslednom desaťročí v priemere, približne o 10 % rýchlejšie ako príjmy¹¹. V tejto súvislosti PODČIARKUJÚC, že v roku 2024 žilo 8,2 % obyvateľstva EÚ v domácnostiach, ktoré vynakladali viac ako 40 % svojho disponibilného príjmu na bývanie (pričom táto miera dosiahla 31,1 % u ľudí ohrozených chudobou v porovnaní s 3,8 % u zvyšku obyvateľstva). VYZDVIHUJÚC, že kľúčovú úlohu pri zlepšovaní prístupu k primeranému a cenovo dostupnému bývaniu môže zohrávať sociálne bývanie aj podpora prístupu k vlastníctvu nehnuteľností na bývanie, ale jeho poskytovanie je naďalej obmedzené, okrem iného aj z dôvodu rastúcich nákladov na výstavbu, pozemky a financovanie. PRIPOMÍNAJÚC, že hoci existujú spoločné výzvy a príležitosti, ako aj právne predpisy EÚ, ktoré sa týkajú určitých aspektov bývania, politika bývania je v právomoci členských štátov. ZDÔRAZŇUJÚC, že bezdomovecstvo – jedna z najzávažnejších foriem sociálneho vylúčenia – vykazuje vo viacerých členských štátoch rastúci trend, ktorému je potrebné sa venovať prostredníctvom riešení zameraných na bývanie (vrátane prístupu „bývanie na prvom mieste“) spolu s integrovanými prístupmi k boju proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu.¹² KONŠTATUJÚC, že pretrvávajúce vysoké ceny energie prispievajú k energetickej chudobe a predstavujú významný podiel životných nákladov, čo má vplyv na životnú úroveň domácností, ako aj na konkurencieschopnosť.

¹¹ Cousin G., Frayne C., Dias Martins V. a Vasicek B., (2025), [Housing in the European Union: Market Developments, Underlying Drivers, and Policies](#) (Bývanie v Európskej únii: vývoj trhu, základné hnacie sily a politiky), European Economy Discussion Paper 228/október 2025.

¹² Neexistuje jednotné harmonizované vymedzenie a ukazovatele bezdomovectva v rámci celej EÚ, keďže dostupnosť a kvalita údajov sa v jednotlivých členských štátoch značne líši v dôsledku rozdielov vo vymedzeniach a metódach zberu údajov.

9. ZDÔRAZŇUJÚC, že vzhľadom na uvedený sociálno-ekonomický kontext je potrebné podporovať vzostupnú hospodársku a sociálnu konvergenciu prostredníctvom pokračujúceho plnenia hlavných a vnútroštátnych cieľov EÚ do roku 2030 v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, pričom sa zohľadní, že:
- Únia sa blíži k splneniu cieľa 78 % miery zamestnanosti do roku 2030 (75,8 % v roku 2024), pričom päť členských štátov už svoje národné ciele dosiahlo;
 - stále je potrebné vynakladať značné úsilie na dosiahnutie cieľa v oblasti zručností, aby sa do roku 2030 v EÚ každoročne zúčastňovalo na odbornej príprave aspoň 60 % všetkých dospelých (39,5 % v roku 2022), najmä preto, že väčšina členských štátov naďalej pri plnení svojich národných cieľov zaostáva;
 - výrazne sa musí urýchliť úsilie o dosiahnutie cieľa EÚ v oblasti znižovania chudoby, ktorým je zníženie počtu ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením najmenej o 15 miliónov do roku 2030 (vrátane aspoň 5 miliónov detí). Súčasnú tempo znižovania – približne 2,9 milióna v rokoch 2019 až 2024 – nie je na dosiahnutie cieľa EÚ dostatočné, pričom medzi členskými štátmi existujú veľké rozdiely pri dosahovaní ich národných cieľov, a počet ohrozených osôb v roku 2024 prevyšuje ich počet v roku 2019 v 11 členských štátoch a pretrvávajú výzvy súvisiace so všetkými zložkami chudoby a sociálneho vylúčenia.

10. UZNÁVAJÚC zistenia analýzy v prvej fáze, ktorú vykonala Komisia podľa zásad rámca sociálnej konvergenencie, v súlade s cieľmi článku 3 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1263, ktoré poukazujú najmä na:

- i) pokračujúce trendy vzostupnej konvergenencie vo výkonnosti trhu práce;
- ii) pretrvávajúce riziká pre vzostupnú sociálnu konvergenciu pri rozvoji zručností a
- iii) žiadne známky vzostupnej sociálnej konvergenencie v súvislosti s mierou rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia, príjmovou nerovnosťou a reálnym hrubým disponibilným príjmom na obyvateľa.

BERÚC NA VEDOMIE, že v roku 2026 uverejní Komisia podrobnú analýzu v druhej fáze pre deväť členských štátov, v prípade ktorých boli identifikované potenciálne riziká pre vzostupnú sociálnu konvergenciu.

11. OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC význam posilnenia tvorby politík založenej na faktoch s cieľom lepšie posúdiť účinky reforiem a investícií v oblastiach trhu práce, zručností a sociálnych politík na hospodársky rast a produktivitu spolu s plnením sociálnych cieľov, ako je účasť na trhu práce a znižovanie chudoby,

Rada EURÓPSKEJ ÚNIE s náležitým ohľadom na príslušné právomoci a zásady subsidiarity a proporcionality:

12. VYZÝVA členské štáty, aby v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi zintenzívnili úsilie o posilnenie politík v oblasti zručností a trhu práce, ktorými sa podporuje kvalita pracovných miest, celoživotné vzdelávanie vrátane zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie dospelých s cieľom riešiť nedostatok pracovnej sily, zvýšiť účasť na trhu práce, najmä v prípade nedostatočne zastúpených skupín, a ako doplnkové riešenie prilákať medzinárodné talenty prostredníctvom riadenej legálnej migrácie. V tejto súvislosti VYZÝVA členské štáty, aby zlepšili informovanosť v oblasti zručností a prognostické nástroje a lepšie ich začlenili do navrhovania a vykonávania politík, a to aj využitím iniciatív EÚ, ako je Európske stredisko pre monitorovanie zručností, uľahčili kvalitný prechod zo zamestnania do zamestnania a lepšie integrovali služby zamestnanosti a sociálne služby.
13. VYZÝVA členské štáty, aby urýchlili modernizáciu systémov sociálnej ochrany a začleňovania a zabezpečili pritom ich prispôsobenie novým formám práce a vznikajúcim potrebám s cieľom zabezpečiť prístup k primeranej, udržateľnej a účinnej sociálnej ochrane všetkých pracovníkov – vrátane pracovníkov v neštandardnom zamestnaní – a samostatne zárobkovo činné osoby, a znížili riziko chudoby a sociálneho vylúčenia, predovšetkým v prípade detí a osôb v zraniteľnom postavení, najmä prostredníctvom aktívneho začleňovania. VYZÝVA členské štáty, aby v prípade potreby a s prihliadnutím na vnútroštátne špecifiká zvýšili poskytovanie cenovo dostupného bývania a pomoci pri bývaní, riešili rastúce tlaky na náklady na bývanie a zintenzívnili opatrenia na prevenciu a odstránenie bezdomovectva presadzovaním prístupu k trvalému bývaní s poskytovaním podporných služieb založených na koncepciách, ako je „Housing First“ (bývanie na prvom mieste) a „Housing Led“ (integrácia cez bývanie). VYZÝVA členské štáty, aby podporovali prístup zraniteľných domácností k podporným a základným službám vrátane energie.

14. VYZÝVA členské štáty, aby pravidelne vykonávali *ex ante* a *ex post* posúdenia vplyvu reforiem a investícií v oblasti zamestnanosti, zručností a sociálnej politiky a zamerali sa pri nich aj na určenie ich distribučných dosahov, napríklad medzi príjmovými skupinami, rodom, vekom a regiónmi. VYZÝVA členské štáty, aby na tento účel preskúmali možnosti vzájomného učenia, ktoré poskytuje Komisia na posilnenie administratívnych kapacít, a to aj v kontexte znalostného centra pre sociálne investície zriadeného v roku 2025.
15. VYZÝVA členské štáty, aby pri vykonávaní svojho strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu a príprave súvisiacej výročnej správy o pokroku za rok 2026 zohľadnili zistenia spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2026 v súlade s potrebou podávať správy o pokroku pri vykonávaní zásad Európskeho piliera sociálnych práv v rámci európskeho semestra.
16. VYZÝVA Komisiu, aby ďalej napredovala v systematickom začleňovaní štatistík rozčlenených podľa pohlavia do výročného návrhu spoločnej správy o zamestnanosti s cieľom odhaliť a postupne odstrániť pretrvávajúce rodové rozdiely.
17. VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby naďalej zlepšovali dostupnosť, včasnosť, kvalitu a členenie štatistiky trhu práce, zručností a sociálnej štatistiky s cieľom podporiť monitorovanie v rámci európskeho semestra, ako aj vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

18. VYZÝVA Komisiu, aby naďalej uvažovala o možných úpravách analýzy rámca sociálnej konvergenie v prvej fáze, ako sa uvádza v posúdení, ktoré vykonali Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu v roku 2024. VYZÝVA Komisiu, aby zverejnila analýzu v druhej fáze v dostatočnom predstihu pred jarným balíkom 2026 s cieľom uľahčiť spoločné chápanie výziev, pokiaľ ide o vzostupnú sociálnu konvergenciu. VYZÝVA Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu, aby preskúmali súvisiace zistenia a v júni 2026 informovali Radu o stave sociálnej konvergenie v Únii.

 19. VYZÝVA Komisiu, aby zabezpečila včasné uverejnenie jarného balíka európskeho semestra s cieľom umožniť Výboru pre zamestnanosť a Výboru pre sociálnu ochranu plne sa zapojiť do prípravy odporúčaní pre jednotlivé krajiny, ktoré Rada prijíma na základe článku 121 ods. 2 a článku 148 ods. 4 ZFEÚ.
-